

caneuon
THE SONGS OF

Enlli

1 Ceidwad y Goleudy

BRYN FÔN

CRAI CD044

Emyr Huws Jones
© Cyhoeddiadau Sain

**Recordio a chymysgu -
Stiwdio Sain, 1994**

Arran Ahmun - offer taro.
Paula Gardiner - bäs.
Bernie Holland - gitâr.
Richard Dunn - piano.
Pwyl ap Siôn - synth.
Patrick Whetman - pibau.
Nia Evans, Nia Griffith,
Bethan Huws, Alun Jones,
Menna Jones, Geraint Løvgreen,
Ceren Llwyd, Elliŵ Owen,
Rhian Owen, Siôn Pyrs,
Avril Roberts, Enid Roberts,
Catrin Tomos, Mair Tomos,
Eirlys Williams - lleisiau.
Eryl B. Davies - peiriannu.
Les Morrison - cynhyrchu.

2 Aberdaron

HOGIA'R WYDDFA

SAIN C529

Arwel Jones © Cyhoeddiadau Sain;

Recordio - Stiwdio Sain, 1981

Richard Morris - piano.
Vivian Williams - gitâr.
Selwyn Davies - peiriannu.
Hefin Elis - cynhyrchu.

3 Yr Ynys Ddirgel

The dark Island

CÔR MEIBION LLANELLI

SAIN SCD2126

Iain MacIachlan, David Silver
© Westminster Music,
trefn./cyf. D. Eifion Thomas

**Recordio - St John Lloyd R.C.
Comprehensive School, 1996**

D. Eifion Thomas - arweinydd.
Clive Phillips - piano.
Peter Williams - allweddellau.
Eryl Bryn Davies - peiriannu.
Emyr Rhys - cynhyrchu.

4 Cân Huw Puw

MYRDDIN OWEN

A HOGIA'R MYNYDD

TRF C387

J. Glyn Davies © Gwion Davies
Rhan o Basiant Gŵyl Fai
Pwllheli, 1996 - *Dan Hwyl Wen*

5 Ynys Enlli

The Island of Tیره

TREBOR EDWARDS

SAIN SCD2183

Moira Kerr ©; cyf. Margaret Edwards
Recordio - Stiwdio Sain, 1998

Annette Bryn Parri - piano.
Brian Breeze - gitarau.
Charli Britton - drymiau.
Gareth Williams - gitâr fäs.
Annette, Olwen a Marina -
lleisiau cefndir.
Eryl Bryn Davies - peiriannu.
Emyr Rhys - cynhyrchu.

6 Gwanwyn Penrhyn Llŷn

LEAH OWEN

SAIN C537

Leah Owen; Eifion Lloyd Jones
© Cyhoeddiadau Sain

**Recordio - Stiwdio Sain,
Gwernafalau, 1976**

Hefin Elis - gitâr, synth.
Rona Morgan Edwards - fliwt(n).
Selwyn Davies - peiriannydd.
Hefin Elis - cynhyrchu.
Siwan Lisa Evans - peiriannydd yr
ail-gymysgu.

7 Penrhyn Llŷn

JOHN AC ALUN

SAIN SCD2242

John T. Jones; Hywel Gwynfryn
© Cyhoeddiadau Sain

Recordio - Stiwdio Sain, 2000

Alun Roberts - gitâr.
Charli Britton - drymiau.
Dave Rowland - gitâr ddr, dobro.
Gareth Williams - gitâr fäs.
Eleri Fôn, Lowri Mererid,
Tudur Morgan - lleisiau cefndir.
Peter Williams - piano drydan.
Eryl Bryn Davies - peiriannu.
Tudur Morgan - cynhyrchu.

8 Dic Aberdaron

MYNEDIAD AM DDIM

SAIN C521

Tradd. trefn. Iwan Roberts;
Robin Evans © Cyhoeddiadau Sain;
T.H. Parry-Williams ©

**Recordio - Stiwdio Sain,
Gwernafalau, 1975**

Emyr Huws Jones - gitâr.
Emyr Wyn - bodhran.
Graham Pritchard - ffidil.
Iwan Roberts - mandolin, gitâr.
Bryn Jones - peiriannu.
Mynediad am Ddim - cynhyrchu.

9 Aberdaron

MANON LLWYD

SAIN SCD2314

Manon Llwyd ©

Manon Llwyd - telyn.
John Williams - allweddellau.
Nathan Williams - offer taro.
Owen Peredur Lloyd-Evans -
bâs dwbwl.
Ray Brooke - pib, fflwiwt, sacsoffon.

10 Ceidwad y Goleudy

CÔR SEIRIOL

SAIN SCD2250

Cerdd Dant

Glenys - Judith Rees
© Cymdeithas Cerdd Dant Cymru;
gos. Gwennant Pys;
Emyr Huws Jones
© Cyhoeddiadau Sain

**Recordio - Eglwys Santes Fair,
Caernarfon, 1999**

Mona Meirion - telyn.
Gethyn Evans - peiriannu.
Emyr Rhys - cynhyrchu.

11 Ynys Enlli

Galway Bay

PWY SA'N MEDDWL

SAIN SCD2351

Tradd., trefn. Pwy Sa'n Meddwl;
cyf. Jenny Jones, Dafydd Jones,
Huw Williams © Cyhoeddiadau Sain

Recordio - Stiwdio Sain, 2002

Gwenda Williams - allweddellau.
Meirion Williams - gitâr.
Eryl Bryn Davies - peiriannu.
Pwy Sa'n Meddwl - cynhyrchu.

12 Teg oedd yr awel

DAFYDD IWAN

SAIN SCD8085

Hefin Elis © Cyhoeddiadau Sain;
J. Glyn Davies © Gwion Davies

Rona Morgan Edwards - fflwiwt.
Hefin Elis - gitarau a chynhyrchu.
Selwyn Davies, Bryn Jones -
peiriannu.

13 Pe bawn i

EINIR GRUFFYDD

A CHÔR PENYBERTH

SAIN C678N

Nan Elis © Cyhoeddiadau Sain;
T. Rowland Hughes ©

Nan Elis - piano.
Emyr Rhys, Eryl Davies -
peiriannu.
Gareth Hughes Jones - cynhyrchu.

14 Yr Ynys

JOHN AC ALUN

SAIN SCD2496

Dafydd Iwan © Cyhoeddiadau Sain
Recordio - Stiwdio Sain, 2006

Eryl B. Davies - peiriannu.
Hefin Elis - cynhyrchu.

15 Aberdaron

BRYN TERFEL

SAIN SCD2013

Meirion Williams
© Cwmni Cyhoeddi Gwynn Cyf;
Cyman © Sioned Ann O'Connor

**Recordio - Neuadd Powis,
Bangor, 1993**

Annette Bryn Parri - piano.
Bryn Jones - peiriannu.
Tony Biggin - cynhyrchu.

Cyflwyniad gan Dafydd Iwan

Wrth gasglu ynghyd y caneuon hyn ar gyfer Ymddiriedolaeth Ynys Enlli, fe gadwyd sawl ystyriaeth mewn cof. Yn gyntaf, roeddem am gyfleu yr hud sy'n perthyn i ynys - nid Ynys Enlli yn benodol, ond unrhyw ynys; ac i ni'r Cymry, mae unrhyw gyfeiriad at hudoliaeth ynys yn rhwym o'n cyfeirio'n hwyr neu hwyrach at Ynys Enlli - oherwydd onid Enlli yw *Yr Ynys Ddirgel* ac *Ynys Afallon*? Roeddem hefyd am angori'r ynys wrth Benrhyn Llŷn, y penrhyn y mae Enlli, mewn ffordd ryfedd, yn rhan annatod ohono ac eto yn sefyll yn annibynnol arno; ac wrth gwrs, y mac'r cyswllt gryfaf gydag Aberdaron, a anfarwolir yma trwy gyfuniad o ddoniau Cynan, Meirion Williams a'r digymar Bryn Terfel ar y naill law, a Hogia'r Wyddfa a Manon Llwyd ar y llaw arall. Priodol oedd cael cantorion o Ben Llŷn i ganu nifer o'r caneuon hyn, a phriodol hefyd oedd cael blas yr heli yn gryf ar y casgliad,

trwy gyfrwng caneuon J. Glyn Davies.

Mae Emyr Huws Jones, cyfansoddwr y gân hyfryd *Ceidwad y Goleudy*, yn ymwelydd cyson ag Enlli, ac fe geir dau ddechongliad gwahanol o'r gerdd yn y casgliad, y naill gan Bryn Fôn a'r llall gan Gôr Seiriol ar gerdd dant. Braff hefyd yw medru cynnwys cerddi o waith tri o'n beirdd mwyaf poblogaidd (T.H. Parry-Williams, Cynan a T. Rowland Hughes) sy'n cofnodi eu hymateb i hynodrwydd godidog Penrhyn Llŷn. Ysgrifennais innau gân ar gyfer albym ddiweddaraf John ac Alun sy'n ceisio crynhoi fy ymateb i hudoliaeth hiraethus yr ynys nad oes angen ei henwi.

Ein gobaith yw y bydd y casgliad unigryw hwn nid yn unig yn hwb i waith yr Ymddiriedolaeth, ond y bydd hefyd yn gyfrwng i'ch cludo i ganol llongyddwch digymar Ynys Enlli, ac yn codi awydd arnom i ddychwelyd yno yn fuan.

Cyda diolch i'r holl
artistiaid am ganiatâd i
gynnwys eu gwaith er budd
Ymddiriedolaeth
Ynys Enlli

Cynhyrhydd y casgliad -
Dafydd Iwan

Uwch-gynhyrhydd ar ran
Ymddiriedolaeth Ynys Enlli -
Luned Meredith

Peiriannydd golygu -
Siwan Lisa Evans

Mae Ymddiriedolaeth Ynys Enlli
yn gwerthfawrogi cefnogaeth Sain
yn y fenter hon

Introduction by Dafydd Iwan

In compiling these songs for the Bardsey Island Trust, we had several aims in mind. Firstly, we wished to convey that certain magic which is associated with islands everywhere; and here in Wales, that magic leads us sooner or later to Ynys Enlli - Bardsey Island - the island which is so entwined with our dreams, our myths, our legends and our history. We also wanted to link the island with the Llŷn Peninsula - that piece of land to which it belongs, and strangely enough, at the same time is so independent of - and especially Aberdaron itself, the village immortalised by no less a singer than Bryn Terfel and the combined talents of poet Cynan and composer Meirion Williams. It was also appropriate that we included artists from Llŷn, such as John ac Alun, Einir Gruffydd, Hogia'r Mynydd and Pwy Sa'n Meddwl, and included many songs with a strong association with the sea and sailing ships.

Emyr Huws Jones is a regular visitor to Enlli, and we have included two excellent interpretations of his famous song *Ceidwad y Goleudy* (*The Lighthouse Keeper*), one by Bryn Fôn and the other a setting of the words by Côr Seiriol in the traditional mode of *cerddant*. Three of Wales' most popular 20th century poets (T.H. Parry-Williams, T. Rowland Hughes and Cynan) are featured conveying the special attraction which the Peninsula holds for them, and the song I recently composed for John ac Alun's latest album is dedicated to the island which need not be named, but which is so much a part of us all in Wales.

We hope that this unique collection of songs will not only support the work of The Bardsley Island Trust, but will also help to recreate in your mind the unequalled peace and tranquillity of Ynys Enlli, and serve to persuade us all to return there one day soon.

With gratitude to all the artists for their permission to include their recordings to support the work of **The Bardsey Island Trust**

*Producer -
Dafydd Iwan*

*Trustee project manager on behalf of
**The Bardsey Island Trust -
Luned Meredith***

*Editing engineer -
Siwan Lisa Evans*

The Bardsey Island Trust
is grateful to **Sain** for their support
in this project

*Ymddiriedolaeth
Ynys Enlli Cyf.
Elusen gofrestrdig rhif 507153*

*www.enlli.org
post@enlli.org
08458 112233*

***Bardsey Island Trust Ltd**
Registered charity no: 507153*

*www.bardsey.org
post@enlli.org
08458 112233*

